

Belge	Türü	Duyuru
	Sayısı	2020/57
	Konusu	USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmelerinde Esnek Sözleşme Oluşturma Özelliğinin Devreye Alınması, Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmelerinin Akşam Seansında İşlem Görmesi ve VİOP Prosedürü Değişikliği Hk.
	Onay Tarihi	17/09/2020
	Hazırlayan	Türev Piyasalar Operasyon Direktörlüğü
	Dağıtım	VİOP Üyeleri, Veri Yayın Kuruluşları (VYK), Yazılım Sağlayan Kuruluşlar

Sn.Yetkili

İlgi:14/08/2020 tarihli ve 2020/52 sayılı Duyurumuz.

İlgi’de kayıtlı Duyurumuz ile, Borsamız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası’nda (VİOP) devreye alınması planlanan USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmelerinde esnek sözleşme oluşturma özelliği ile Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmelerinin akşam seansında işlem görmesi hususlarında ilgili teknik hazırlıkların tamamlandığı, bu kapsamda nihai süreçte ve testlerde herhangi olumsuz bir durum tespit edilmemesi halinde 18/09/2020 tarihinde söz konusu özelliğin devreye alınmasının ve ilgili sözleşmelerin akşam seansında işlem görmesinin hedeflendiği ilan edilmiştir.

Piyasa katılımcıları ile yapılan testlerde devreye alıma engel bir durum tespit edilmemiş olup, 18/09/2020 tarihi itibarıyla anılan özellik Piyasamızda devreye alınacak ve ilgili sözleşmeler akşam seansında işleme görmeye başlayacaktır.

Ayrıca;

- 07/08/2020 tarihli ve 2020/50 sayılı Duyuru ile ilan edilen Endekse Bağlı Devre Kesici Sisteminin işleyişine ilişkin hususların Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Prosedürü’ne (VİOP Prosedürü) eklenmesine,
- Hatalı emir/emirler dolayısıyla gerçekleşen işlem/işlemlerin iptali için başvuru süresinin 15 dakikadan 30 dakikaya çıkarılmasına, hatalı işlem iptali son başvurusu saatinin 18:30 olarak belirlenmesine, 17:30 ve sonrasında yapılan başvurularda işlem iptal kriterleri arasında yer alan hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemler dolayısı ile elde edilecek minimum zarar tutarının 50.000 TL olarak belirlenmesine,
- Piyasa yapıcılık başvurusu için asgari özkaynak şartı yerine aracı kurumlar için Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde “geniş yetkili” olma şartının getirilmesi dahil ekte belirtilen değişikliklerin yapılmasına,
- VİOP_DURDURMA_EI ile VİOP_DURDURMA_EI_AS işlem günü bölümlerinin işleyişlerine ilişkin VİOP Prosedürü’ne açıklayıcı bilgiler eklenmesine

karar verilmiştir.



Bu çerçevede, VİOP Prosedürü'nde 18/09/2020 tarihi itibarıyla ekte yer alan karşılaştırma cetvelinde belirtilen değişiklikler yapılacaktır. VİOP Prosedürü'nün güncel haline Borsamız internet sitesindeki "Kurumsal" başlığında, "Borsa İstanbul Hakkında" bölümündeki "Mevzuat" alt başlığından, "Prosedürler" sayfasından (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/146/prosedurler>) ulaşılabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Ali ÖMÜRBEK
Genel Müdür Yardımcısı

EK: VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler (9 sayfa).

EK: VİOP PROSEDÜRÜ GÜNCELLEMESİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

MEVCUT METİN		REVİZE METİN	
İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar		İKİNCİ BÖLÜM Sözleşmelere İlişkin Esaslar	
...		...	
5.3. Sözleşme Kodları		5.3. Sözleşme Kodları	
Borsa tarafından tespit edilen limitler dahilinde vade tarihi ve kullanım fiyatı kullanıcılar tarafından belirlenerek oluşturulabilen esnek opsiyon sözleşmelerinin sözleşmelerinin kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.		Borsa tarafından tespit edilen limitler dahilinde vade tarihi ve kullanım fiyatı kullanıcılar tarafından belirlenerek oluşturulabilen esnek opsiyon sözleşmelerinin kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.	
Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu		Tablo 4: Esnek Opsiyon Sözleşmeleri Sözleşme Kodu	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
TM O	Esnek opsiyon sözleşmesi	TM O	Esnek opsiyon sözleşmesi
XU030	Dayanak varlık kodu	XU030	Dayanak varlık kodu
E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)	E	Opsiyon tipi (A: Amerikan - Sözleşme ile tanınan hak vade sonu dahil olmak üzere vade sonuna kadar herhangi bir tarihte kullanılabilir. E: Avrupa - Sözleşme ile tanınan hak vade sonunda kullanılabilir.)
250419	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)	250419	Vade tarihi (Örn. 25 Nisan 2019)
C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)	C	Opsiyon sınıfı (C: Alım opsiyonu P: Satım opsiyonu)
1235.00	Kullanım fiyatı	1235.00	Kullanım fiyatı
Özsermaye hali uyarlamalarına konu olan esnek sözleşme kodlarının sonuna sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.		Borsa tarafından tespit edilen limitler dahilinde vade tarihi kullanıcılar tarafından belirlenerek oluşturulabilen esnek vadeli işlem sözleşmelerinin kodu aşağıdaki alanlardan oluşur.	
Tablo 5: Esnek Vadeli İşlem Sözleşmeleri Sözleşme Kodu		Tablo 5: Esnek Vadeli İşlem Sözleşmeleri Sözleşme Kodu	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
TM F	Esnek vadeli işlem sözleşmesi	TM F	Esnek vadeli işlem sözleşmesi

USDTRY	Dayanak varlık kodu
261020	Vade tarihi (Örn. 26 Ekim 2020)

(Tablo numaraları mütteselsil olarak değişmiştir.)

Özsermaye hali uyarlamalarına konu olan esnek sözleşme kodlarının sonuna sözleşmenin standart olmayan sözleşme olduğunu belirten bilgi (N1, N2, N3 vb.) ayrıca eklenir.

6. Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler

Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak normal seans boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek vadeli işlem ve/veya opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve/veya kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında (Ek-1) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir.

İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek opsiyon sözleşmeleri ve aynı vade tarihine sahip esnek vadeli işlem sözleşmeleri oluşturulmasına izin verilmez. Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır.

7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler

Akşam seansında BIST 30, BIST Likit Banka, BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks ile Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

6. Kullanıcılar Tarafından Oluşturulan (Esnek) Sözleşmeler

Baş temsilciler ve emir girmeye yetkili FixAPI kullanıcıları aracılığı ile esnek sözleşme oluşturma özelliği kullanılarak normal seans boyunca mevcut bir sözleşme üzerinden esnek opsiyon sözleşmeleri oluşturulabilir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin vade tarihi ve kullanım fiyatları sözleşmelerin unsurlarında (Ek-1) belirtilen limitler dahilinde kullanıcılar tarafından belirlenir. Esnek opsiyon sözleşmelerinin kullanım fiyatları, ilgili sözleşme sınıfının kullanım fiyatı ondalık hanesine uymak koşuluyla, opsiyon sözleşmeleri için geçerli olan standart kullanım fiyat adımları dışında da belirlenebilir.

İşleme açık sözleşmeler ile aynı kullanım fiyatına ve vade tarihine sahip esnek sözleşmelerin oluşturulmasına izin verilmez. Esnek sözleşme olarak oluşturulmuş kullanım fiyatı ve vade tarihleri, gerekli şartların oluşması halinde standart kullanım fiyatı ve vade tarihi olarak belirlenebilir. Bu takdirde sözleşme bilgisi içerisindeki esnek sözleşme bilgisi kaldırılır ancak sözleşme kodu ve ISIN bilgisi aynı kalır.

7. Akşam Seansına Dahil Olan Sözleşmeler

Akşam seansında BIST 30, BIST Likit Banka ve BIST Banka Dışı Likit 10 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri işlem görür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşlemlere İlişkin Esaslar

...

16.Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması

Dayanak varlıkların Sistemde durdurulması halinde, Piyasada ilgili varlıklara dayalı sözleşmelerdeki işlemler Genel Müdür kararı ile durdurulabilir. Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Genel Müdür sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir. Ayrıca sözleşmelerin işleme açılış zamanı Genel Müdür tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir.

Borsa Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen yazılı durumlardan birinin varlığı halinde de, ilgili sözleşmeler için işlemler Genel Müdür tarafından geçici olarak durdurulabilir. Genel Müdür sözleşmelerdeki işlemleri en fazla bir ay için durdurabilir. Bir ayı aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir. Sözleşmelerde işlemlerin durdurulması halinde gerekçeleriyle durdurma zamanı ve ayrıca yeniden işleme açılış zamanı KAP'ta duyurulur. Genel Müdür yetkisini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.

...

İşlemlere İlişkin Esaslar

...

16.Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması

Dayanak varlıkların Sistemde durdurulması halinde, Piyasada ilgili varlıklara dayalı sözleşmelerdeki işlemler Genel Müdür kararı ile durdurulabilir. Piyasada, dayanak varlığın işleme açık olduğu dönemler içinde ilgili sözleşmelerin de işleme açık olması esas olmakla beraber, Genel Müdür sözleşmelerin işleme açık veya kapalı olma halini dayanak varlıktan farklı olarak belirleyebilir. Ayrıca sözleşmelerin işleme açılış zamanı Genel Müdür tarafından dayanak varlığın işleme açıldığı andan farklı olarak belirlenebilir.

Borsa Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen yazılı durumlardan birinin varlığı halinde de, ilgili sözleşmeler için işlemler Genel Müdür tarafından geçici olarak durdurulabilir. Genel Müdür sözleşmelerdeki işlemleri en fazla bir ay için durdurabilir. Bir ayı aşan süreler için Yönetim Kurulu kararı gereklidir. Sözleşmelerde işlemlerin durdurulması halinde gerekçeleriyle durdurma zamanı ve ayrıca yeniden işleme açılış zamanı KAP'ta duyurulur. Genel Müdür yetkisini görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısına veya Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir.

16.1.Endekse Bağlı Devre Kesici Sistemi Sonucunda Sözleşmelerde İşlemlerin Durdurulması

Endekse bağlı devre kesici sisteminin tetiklenmesi sonucunda dayanak varlıklarda işlemlerin durdurulması ile birlikte söz konusu dayanak varlıklara dayalı pay ve pay endeksi vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde işlemler 30 dakika boyunca geçici olarak durdurulur. Bu aşamada ilgili sözleşmelerde emirler iptal edilebilir ve/veya inaktif statüye çekilebilir ancak emirlerde değişiklik yapılamaz.

Endekse bağlı devre kesici sisteminin Pay Piyasası sürekli işlem seansının sona ermesinden önceki 60 ile 30 dakika arasında devreye girmesi halinde ilgili dayanak varlıklara dayalı pay ve pay endeksi vadeli işlem ve opsiyon

... 19.İşlem İptali ... b) Hatalı emir dolayısıyla gerçekleşen işlem/işlemlerin iptale konu olabilmesi için aşağıda belirtilen tüm kriterlerin iptal talebi esnasında sağlanması gerekir. ... i. Hatalı İşlem İptal Başvuru Süresi: İşlem gerçekleşme zamanından itibaren 15 dakika içerisinde hatalı işlem iptal başvurusu yapılabilir. ... iv. Hatalı İşlem İptaline Konu Olan İşlem/işlemler Dolayısıyla Elde Edilen Minimum Zarar Tutarı: Referans fiyat ile hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemlerin fiyatları karşılaştırılarak hesaplanan zarar tutarının minimum 5.000 TL olması gerekir. ...	<u>sözleşmelerinde işlemler gecici olarak durdurulur ve sürekli işlem seansı ile 18:08:00'da yeniden başlatılır.</u> <u>Endekse bağlı devre kesici sisteminin Pay Piyasası sürekli işlem seansının sona ermesinden önceki 30 dakika içerisinde devreye girmesi halinde ise ilgili davanak varlıklara dayalı pay ve pay endeksi vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde işlemler gecici olarak durdurulur ve yeniden başlatılmaz.</u> ... 19.İşlem İptali ... b) Hatalı emir dolayısıyla gerçekleşen işlem/işlemlerin iptale konu olabilmesi için aşağıda belirtilen tüm kriterlerin iptal talebi esnasında sağlanması gerekir. i. Hatalı İşlem İptal Başvuru Süresi: İşlem gerçekleşme zamanından itibaren 30 dakika içerisinde hatalı işlem iptal başvurusu yapılabilir. Hatalı işlem iptali son başvuru saati 18:30'dur. ... iv. Hatalı İşlem İptaline Konu Olan İşlem/işlemler Dolayısıyla Elde Edilen Minimum Zarar Tutarı: Referans fiyat ile hatalı işlem iptaline konu olan işlem/işlemlerin fiyatları karşılaştırılarak hesaplanan zarar tutarının 17:30'dan önce yapılan başvurularda minimum 5.000 TL, 17:30 ve sonrasında yapılan başvurularda minimum 50.000 TL olması gerekir. ...
ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar 41.Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları Piyasa yapımcılar, sorumlu oldukları sözleşmelerde piyasanın dürüst, düzenli ve etkin çalışmasını sağlamak, likit ve sürekli bir piyasanın oluşmasını teşvik etmek amacıyla bu Prosedürde belirlenen ölçütlere uygun olarak Genel Müdür tarafından yetkilendirilen ve bu alandaki performansları dönemsel olarak değerlendirilen kurumlardır.	ALTINCI BÖLÜM Özel Uygulamalara İlişkin Esaslar 41.Piyasa Yapıcılığı Genel Esasları Piyasa yapımcılar, sorumlu oldukları sözleşmelerde piyasanın dürüst, düzenli ve etkin çalışmasını sağlamak, likit ve sürekli bir piyasanın oluşmasını teşvik etmek amacıyla Genel Müdür tarafından yetkilendirilen ve bu alandaki performansları dönemsel olarak değerlendirilen kurumlardır.

Hangi sözleşmelerde piyasa yapıcılığı uygulanacağı veya uygulamadan kaldırılacağı Genel Müdür tarafından belirlenir.	Hangi sözleşmelerde piyasa yapıcılığı uygulanacağı veya uygulamadan kaldırılacağı Genel Müdür tarafından belirlenir.
Piyasa yapıcılarının gün sonunda tutabilecekleri pozisyon limitleri, günlük işlem limitleri, minimum emir büyüklükleri, alış ve satış kotasyonları arasındaki farkın azami miktarı ve/veya oranı (spread), vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler, yapabilecekleri işlemler ve taşıyabilecekleri açık pozisyon miktarlarına ilişkin diğer değişkenler ve diğer benzeri kriterler esas alınarak Genel Müdür tarafından seans, sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi, sözleşme grubu veya piyasa yapıcılar bazında farklı piyasa yapıcılık sistemleri belirlenebilir.	Piyasa yapıcılarının gün sonunda tutabilecekleri pozisyon limitleri, günlük işlem limitleri, minimum emir büyüklükleri, alış ve satış kotasyonları arasındaki farkın azami miktarı ve/veya oranı (spread), vadeye kalan gün sayısı, sorumlu olunan sözleşmeler, yapabilecekleri işlemler ve taşıyabilecekleri açık pozisyon miktarlarına ilişkin diğer değişkenler ve diğer benzeri kriterler esas alınarak Genel Müdür tarafından seans, sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi, sözleşme grubu veya piyasa yapıcılar bazında farklı piyasa yapıcılık sistemleri belirlenebilir.
Birden fazla sözleşmede piyasa yapıcısı olunabileceği gibi bir sözleşmede birden fazla piyasa yapıcısı da işlem yapılabilir. Genel Müdür tarafından sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi ve/veya sözleşme grubu bazında piyasa yapıcı sayısına kısıtlama getirilebilir.	Birden fazla sözleşmede piyasa yapıcısı olunabileceği gibi bir sözleşmede birden fazla piyasa yapıcısı da işlem yapılabilir. Genel Müdür tarafından sözleşme, sözleşme sınıfı, sözleşme tipi ve/veya sözleşme grubu bazında piyasa yapıcı sayısına kısıtlama getirilebilir.
Piyasa yapıcılık başvurusu için asgari özkaynak-altın-sözleşmeleri için 5 milyon TL, diğer tüm sözleşmeler için 10 milyon TL olmalıdır.	42.Piyasa Yapıcılığı Başvuru Şartları ve Başvuru Sırasında Borsaya Verilecek Belgeler
Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar:	Borsaya piyasa yapıcılığı için başvuruda bulunanlar, aşağıda belirtilen asgari şartları sağlamak zorundadırlar:
a) Bu Prosedürde belirtilen mali kriterlere sahip olmak, b) Piyasa yapıcılık faaliyetine başlamak için gerekli sistemsel, teknik ve altyapısal hazırlıkları tamamlamış olmak, c) Piyasa yapıcılarının genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhütnamesini imzalamak.	a) <u>Aracı kurumlar için Kurul'un ilgili düzenlemeleri çerçevesinde geniş etkili olmak,</u> b) Piyasa yapıcılık faaliyetine başlamak için gerekli sistemsel, teknik ve altyapısal hazırlıkları tamamlamış olmak, c) Piyasa yapıcılarının genel yükümlülüğünü kapsayan ve ekte yer alan (Ek-8) Piyasa Yapıcılığı Taahhütnamesini imzalamak,
Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar.	Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılar başvurusu sırasında aşağıdaki belgeleri Borsaya sunmak zorundadırlar.

- a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) "Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi",
b) "Piyasa Yapıcılık Taahhütnamesi".

Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan (Ek-14 ve Ek15) "Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu" ile "Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhütnamesi" belgelerini de Borsaya sunarlar.

Piyasa yapıcılık başvurusu, piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlamak istenilen ayın ilk iş gününden en az 10 iş günü önce Borsaya iletilmelidir.

44.Piyasa Yapıcılığında Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması

Piyasa yapıcılığı yetkisi Genel Müdür tarafından re'sen ya da piyasa yapıcının başvurusu üzerine Genel Müdür tarafından belirlenen süre içerisinde geçici ya da sürekli iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları görevlerinden sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Genel Müdür tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilenler, başvurumaları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Genel Müdür yetkilidir.

Piyasa yapıcılığı yetkisi **ay sonları itibarıyla iptal edilir. Bu durumda** piyasa yapıcılık faaliyeti dolayısıyla son üç ayda elde edilen borsa payı indirimi ile gelir paylaşım tutarları tahsil edilir.

- a) Borsaya hitaben yazılmış piyasa yapıcı olma isteğini belirten resmi yazı ile birlikte ekte yer alan (Ek-9) "Piyasa Yapıcılık Başvuru Dilekçesi",
b) "Piyasa Yapıcılık Taahhütnamesi".

Piyasa yapıcılık faaliyetinde kullanılmak üzere Piyasa Yapıcı OUCH kullanıcısı talebinde bulunan piyasa yapıcılar yukarıda belirtilen belgelere ilave olarak ekte yer alan (Ek-14 ve Ek15) "Algoritmik Emir İletim Sistemleri Bilgi Formu" ile "Borsa İstanbul A.Ş. Algoritmik Emir İletim Sistemleri Taahhütnamesi" belgelerini de Borsaya sunarlar.

Piyasa yapıcılık başvurusu, piyasa yapıcılık faaliyetlerine başlamak istenilen ayın ilk iş gününden en az 10 iş günü önce Borsaya iletilmelidir.

Asgari şartları sağlayan piyasa yapıcılık başvuruları Genel Müdür tarafından değerlendirilir.

44.Piyasa Yapıcılığında Geçici veya Sürekli Ayrılma, Yetkilerin Kaldırılması
Piyasa yapıcılığı yetkisi Genel Müdür tarafından re'sen ya da piyasa yapıcının başvurusu üzerine Genel Müdür tarafından belirlenen süre içerisinde geçici ya da sürekli iptal edilebilir. Piyasa yapıcıları görevlerinden sürekli veya geçici olarak ayrılma talebini Borsaya yazılı olarak bildirir. Genel Müdür tarafından uygun görülerek piyasa yapıcılığı yetkisi iptal edilenler, başvurumaları halinde yeniden piyasa yapıcısı olabilirler. Bu konuda karar vermeye Genel Müdür yetkilidir.

Piyasa yapıcılığı yetkisinin **piyasa yapıcının başvurusu veya performans değerlendirilmesinin olumsuz olması nedeniyle iptal edilmesinde** piyasa yapıcılık faaliyeti dolayısıyla son üç ayda elde edilen borsa payı indirimi ile gelir paylaşım tutarları tahsil edilir.

Piyasa yapıcılığında sürekli veya geçici olarak ayrılma, Piyasada işlem yapma yetkisini etkilemez.

Piyasa yapıcılığından sürekli veya geçici olarak ayrılma, Piyasada işlem yapma yetkisini etkilemez.

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

H. USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın 15 ay olmak üzere toplam 16 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Son İşlem Günü	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.
Vade Sonu	Her vade ayının son iş günü. Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda vade sonu bir önceki iş günüdür.

O. Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Baz Fiyat ve Günlük Fiyat	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı
---------------------------	---

EK-1: BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINDA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞME ÖZELLİKLERİ

H. USD/TL Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vade Ayları	Yılın tüm ayları. (Aynı anda içinde bulunulan ay ve bu aya en yakın 15 ay olmak üzere toplam 16 vade ayına ait sözleşmeler işlem görür.)
Son İşlem Günü	<u>Standart vade aylarına ek olarak, en fazla 364 güne kadar esnek vade tarihli sözleşmeler kullanıcılar tarafından işleme açılabilir.</u> <u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için son işlem günü sözleşmenin vade tarihidir.</u>
Vade Sonu	Yurtiçi piyasalarda resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür. <u>Standart vade ayları için her vade ayının son iş günüdür.</u> <u>Esnek vade tarihli sözleşmeler için vade sonu sözleşmenin vade tarihidir.</u>

O. Dolar/Ons Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Baz Fiyat ve Günlük Fiyat	Baz fiyat, günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve sözleşmenin işleme açıldığı gün Uzlaşma Fiyatı
---------------------------	---

Değişim Limiti	Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır.	Değişim Limiti	Komitesi tarafından belirlenen fiyat, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün uzlaşma fiyatıdır. Akşam seansında işlem gören sözleşmelerin baz fiyatı, normal seans sonunda hesaplanan uzlaşma fiyatıdır.
	Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.		Günlük fiyat değişim limiti, her bir sözleşme için belirlenen baz fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Bu yöntemle hesaplanan alt veya üst limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir alt fiyat adımına, alt limit ise bir üst fiyat adımına yuvarlanır.
EK-3: VIOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR		EK-3: VIOP'TA İŞLEM VE GÜNLÜK İŞ AKIŞI SAATLERİ İLE İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	
...		...	
İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ		İŞLEM GÜNÜ BÖLÜMLERİ	
VIOP_DURDURM A_EI		VIOP_DURDURM A_EI	
Normal seansta işlemler durdurulduğunda kullanılır.		Normal seansta <u>ve endekse bağlı devre kesici sistemi tetiklendiğinde</u> işlemlerin durdurulması amacıyla kullanılır.	
Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.		Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.	
Emirler iptal edilebilir.		Emirler iptal edilebilir <u>ve/veya inaktif statüye çekilebilir.</u>	
Özel işlem bildirimi yapılamaz.		Özel işlem bildirimi yapılamaz.	
Akşam seansında işlemler durdurulduğunda kullanılır.		Akşam seansında işlemler durdurulduğunda kullanılır.	
Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.		Emir girilemez ve emirlerde herhangi bir değişiklik yapılamaz.	
Emirler iptal edilebilir.		Emirler iptal edilebilir <u>ve/veya inaktif statüye çekilebilir.</u>	
Özel işlem bildirimi yapılamaz.		Özel işlem bildirimi yapılamaz.	
VIOP_DURDURM A_EI_AS		VIOP_DURDURM A_EI_AS	
EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ		EK-10: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	
...		...	

*Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan sözleşmelerden de sorumlu olabilirler. Esnek sözleşme olarak oluşturulan ancak standart vade tarihi ve kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapımcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir. Piyasa yapıcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir.

*Pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde yetkilendirilen piyasa yapımcılarının sorumlu olmak için belirleyeceği sözleşme sınıflarını/tiplerini sorumluluk dönemi başlamadan en az 10 gün önce bildirmeleri gerekmektedir. Piyasa yapımcılar pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde özsermaye hali sonrası standart olmayan ancak standart vade tarihi ve/veya kullanım fiyatına sahip oldukları için sistem tarafından daha sonra olağan olarak işleme açılması gereken sözleşmeler, sözleşme kodları farklı olsa bile piyasa yapımcılar için sorumlu sözleşme olarak belirlenebilir. Piyasa yapıcının gün içinde sorumlu olduğu kullanım fiyatları ilgili gün sabahında raporla Piyasa üyelerine bildirilir.